

Deddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016

2016 dccc 6

RHAN 5

COSBAU

PENNOD 1

TROSOLWG

117 Trosolwg o'r Rhan

- (1) Mae'r Rhan hon yn gwneud darpariaeth am gosbau sy'n ymwneud â threthi datganoledig, gan gynnwys—
- (a) cosbau sy'n ymwneud â methiannau i ddychwelyd ffurflenni treth neu i dalu trethi datganoledig,
  - (b) cosbau sy'n ymwneud ag anghywirdebau,
  - (c) cosbau sy'n ymwneud â chadw cofnodion a threfniadau talu'n ôl, a
  - (d) cosbau sy'n ymwneud ag ymchwiliadau.
- (2) Mae'n cynnwys darpariaeth ynghylch—
- (a) yr amgylchiadau pan gyfyd rhwymedigaeth i'r cosbau hynny,
  - (b) symiau'r cosbau hynny,
  - (c) yr amgylchiadau pan ganiateir gohirio rhwymedigaeth i'r cosbau hynny neu ostwng symiau'r cosbau hynny,
  - (d) asesu'r cosbau hynny, ac
  - (e) talu'r cosbau hynny.

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2017. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016, RHAN 5. (See end of Document for details)

Gwybodaeth Cychwyn

I1 A. 117 mewn grym ar 26.4.2016, gweler **a. 194(1)(b)**

PENNOD 2

COSBAU AM FETHU Â DYCHWELYD FFURFLENNI NEU DALU TRETH NEU SYMIAU SY'N DALADWY MEWN CYSYLLTIAD Â CHREDYDAU TRETH

Cosb am fethu â dychwelyd ffurflen dreth

118 Cosb am fethu â dychwelyd ffurflen dreth ar y dyddiad ffeilio neu cyn hynny

[^{F2}(1)] Mae person [^{F3}y mae'n ofynnol iddo ddychwelyd ffurflen dreth] yn agored i gosb o £100 os yw'r person yn methu â dychwelyd ffurflen dreth ar y dyddiad ffeilio neu cyn hynny.

[^{F4}(2) Ond gweler adran 118A am eithriad i'r rheol uchod.]

Diwygiadau Testunol

- F2** A. 118(1): a. 118 wedi ei ailrifo fel a. 118(1) (1.4.2018) gan [Deddf Treth Gwarediadau Tirlenwi \(Cymru\) 2017 \(anaw 3\)](#), a. 97(2), **Atod. 4 para. 9(a)**; O.S. 2018/35, ergl. 3
- F3** Geiriau yn a. 118 wedi eu mewnosod (1.4.2018) gan [Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig \(Cymru\) 2017 \(anaw 1\)](#), a. 81(2)(3), **Atod. 23 para. 39**; O.S. 2018/34, ergl. 3
- F4** A. 118(2) wedi ei fewnosod (1.4.2018) gan [Deddf Treth Gwarediadau Tirlenwi \(Cymru\) 2017 \(anaw 3\)](#), a. 97(2), **Atod. 4 para. 9(b)**; O.S. 2018/35, ergl. 3

Gwybodaeth Cychwyn

- I2** A. 118 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 194(2)**
- I3** A. 118 mewn grym ar 1.4.2018 gan [O.S. 2018/33](#), **ergl. 3**

[^{F5}118A Cosbau am fethiannau lluosog i ddychwelyd ffurflenni treth mewn cysylltiad â threth gwarediadau tirlenwi

- (1) Pan ddaw person yn agored i gosb o dan adran 118 mewn cysylltiad â ffurflen dreth y mae'n ofynnol i'r person ei dychwelyd o dan adran 39 o DTGT, mae cyfnod cosbi—
- yn dechrau â'r diwrnod ar ôl dyddiad ffeilio'r ffurflen dreth, a
  - yn dod i ben 12 mis yn ddiweddarach, oni chaiff ei ymestyn o dan is-adran (2)(b).
- (2) Os yw'n ofynnol i'r person ddychwelyd ffurflen dreth arall o dan adran 39 o DTGT (“ffurflen dreth B”) cyn diwedd y cyfnod cosbi ond bod y person yn methu â gwneud hynny ar ddyddiad ffeilio ffurflen dreth B neu cyn hynny—
- nid yw'r person yn agored i gosb o dan adran 118 mewn cysylltiad â'r methiant hwnnw ond mae'n agored i gosb o dan yr adran hon yn lle hynny, a
  - caiff y cyfnod cosbi ei ymestyn fel ei fod yn dod i ben 12 mis ar ôl dyddiad ffeilio ffurflen dreth B.

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2017. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016, RHAN 5. (See end of Document for details)

- (3) Pennir swm y gosb y mae person yn agored iddo o dan yr adran hon drwy gyfeirio at nifer y ffurflenni treth—
- yr oedd yn ofynnol i'r person eu dychwelyd o dan adran 39 o DTGT yn ystod y cyfnod cosbi, ond
  - y mae'r person wedi methu â'u dychwelyd ar ddyddiadau ffeilio'r ffurflenni treth hynny neu cyn hynny.
- (4) Os methiant cyntaf y person yn ystod y cyfnod cosbi yw'r methiant i ddychwelyd ffurflen dreth B ar y dyddiad ffeilio neu cyn hynny, mae P yn agored i gosb o £200 mewn cysylltiad â'r methiant hwnnw.
- (5) Os ail fethiant y person yn ystod y cyfnod cosbi yw'r methiant i ddychwelyd ffurflen dreth B ar y dyddiad ffeilio neu cyn hynny, mae P yn agored i gosb o £300 mewn cysylltiad â'r methiant hwnnw.
- (6) Os trydydd methiant neu ragor y person yn ystod y cyfnod cosbi yw'r methiant i ddychwelyd ffurflen dreth B ar y dyddiad ffeilio neu cyn hynny, mae P yn agored i gosb o £400 mewn cysylltiad â'r methiant hwnnw.
- (7) Caniateir ymestyn cyfnod cosbi fwy nag unwaith o dan is-adran (2)(b).]

Diwygiadau Testunol

- F5** A. 118A wedi ei fewnosod (1.4.2018) gan [Deddf Treth Gwarediadau Tirlenwi \(Cymru\) 2017 \(anaw 3\)](#), [aa. 74, 97\(2\)](#); O.S. 2018/35, [ergl. 3](#)

119 Cosb am fethu â dychwelyd ffurflen dreth o fewn 6 mis wedi'r dyddiad ffeilio

- (1) Mae person [^{F6}y mae'n ofynnol iddo ddychwelyd ffurflen dreth] yn agored i gosb os yw methiant y person i ddychwelyd ffurflen dreth yn parhau ar ôl diwedd y cyfnod o 6 mis sy'n dechrau â'r diwrnod ar ôl y dyddiad ffeilio.
- (2) Y gosb yw'r mwyaf o'r canlynol—
- 5% o swm y dreth ddatganoledig y byddai'r person wedi bod yn agored i'w dalu pe byddai'r ffurflen dreth wedi ei dychwelyd, a
  - £300.

Diwygiadau Testunol

- F6** Geiriau yn [a. 119\(1\)](#) wedi eu mewnosod (1.4.2018) gan [Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig \(Cymru\) 2017 \(anaw 1\)](#), [a. 81\(2\)\(3\)](#), [Atod. 23 para. 40](#); O.S. 2018/34, [ergl. 3](#)

Gwybodaeth Cychwyn

- I4** A. 119 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 194\(2\)](#)
- I5** A. 119 mewn grym ar 1.4.2018 gan [O.S. 2018/33](#), [ergl. 3](#)

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2017. Mae'r fersiwn hon o'r hwn

(hon) part yn cynnwys darpariaethau nad dynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016, RHAN 5. (See end of Document for details)

120 Cosb am fethu â dychwelyd ffurflen dreth o fewn 12 mis wedi'r dyddiad ffeilio

- (1) Mae person [^{F7}y mae'n ofynnol iddo dychwelyd ffurflen dreth] yn agored i gosb os yw methiant y person i dychwelyd ffurflen dreth yn parhau ar ôl diwedd y cyfnod o 12 mis sy'n dechrau â'r diwrnod ar ôl y dyddiad ffeilio.
- (2) Pan fo'r person, drwy fethu â dychwelyd y ffurflen dreth, yn atal yn fwriadol wybodaeth a fyddai'n galluogi neu'n cynorthwyo ACC i asesu rhwymedigaeth y person i dreth ddatganoledig, y gosb [^{F8}yw—
  - (a) £300, neu
  - (b) swm uwch, heb fod yn fwy na 95% o'r swm o dreth ddatganoledig y byddai'r person wedi bod yn agored i'w dalu pe byddai'r ffurflen dreth wedi ei dychwelyd.]
- (3) Mewn unrhyw achos nad yw'n dod o fewn is-adran (2), y gosb yw'r mwyaf o'r canlynol—
  - (a) 5% o swm y dreth ddatganoledig y byddai'r person wedi bod yn agored i'w dalu pe byddai'r ffurflen dreth wedi ei dychwelyd, a
  - (b) £300.

Diwygiadau Testunol

F7 Geiriau yn a. 120(1) wedi eu mewnosod (1.4.2018) gan Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017 (anaw 1), a. 81(2)(3), **Atod. 23 para. 41(a)**; O.S. 2018/34, ergl. 3

F8 Geiriau yn a. 120(2) wedi eu hamnewid (1.4.2018) gan Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017 (anaw 1), a. 81(2)(3), **Atod. 23 para. 41(b)**; O.S. 2018/34, ergl. 3

Gwybodaeth Cychwyn

I6 A. 120 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 194(2)**

I7 A. 120 mewn grym ar 1.4.2018 gan O.S. 2018/33, **ergl. 3**

121 Gostwng cosb am fethu â dychwelyd ffurflen dreth: datgelu

- (1) Caiff ACC ostwng cosb o dan adran 118, [^{F9}118A,] 119 neu 120 os yw'r person yn datgelu gwybodaeth sydd wedi ei hatal o ganlyniad i fethiant i dychwelyd ffurflen dreth (“gwybodaeth berthnasol”).
- (2) Mae person yn datgelu gwybodaeth berthnasol drwy—
  - (a) dweud wrth ACC amdani,
  - (b) rhoi cymorth rhesymol i ACC feintoli unrhyw dreth ddatganoledig nas talwyd oherwydd i'r wybodaeth gael ei hatal, ac
  - (c) caniatáu i ACC weld cofnodion at ddiben gwirio faint o dreth ddatganoledig nas talwyd fel hyn.
- (3) Wrth ostwng cosb o dan yr adran hon, caiff ACC ystyried—
  - (a) pa un a oedd y datgeliad wedi ei gymell neu'n ddigymell, a
  - (b) ansawdd y datgeliad.
- (4) Mae datgelu gwybodaeth berthnasol—

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2017. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016, RHAN 5. (See end of Document for details)

- (a) yn “ddigymell” os gwneir hynny ar adeg pan nad oes gan y person sy'n datgelu unrhyw reswm i gredu bod ACC wedi darganfod yr wybodaeth berthnasol neu ei fod ar fin ei darganfod, a
- (b) fel arall, “wedi ei gymell”.

(5) Mae “ansawdd”, mewn perthynas â datgelu, yn cynnwys amseriad, natur a graddau.

Diwygiadau Testunol

F9 Gair yn a. 121(1) wedi ei fewnosod (1.4.2018) gan [Deddf Treth Gwarediadau Tirlenwi \(Cymru\) 2017](#) (anaw 3), a. 97(2), **Atod. 4 para. 10**; O.S. 2018/35, **ergl. 3**

Gwybodaeth Cychwyn

I8 A. 121 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 194(2)**

I9 A. 121 mewn grym ar 1.4.2018 gan [O.S. 2018/33](#), **ergl. 3**

Cosb am fethu â thalu treth

[^{F10}122 [^{F10}Cosb am fethu â thalu treth mewn pryd]

(1) Mae person yn agored i gosb os yw'r person wedi methu â thalu swm o dreth ddatganoledig ar y dyddiad cosbi neu cyn hynny mewn cysylltiad â'r swm hwnnw.

[^{F11}(2) Y gosb—

- (a) mewn cysylltiad â swm o dreth trafodiadau tir, yw 5% o swm y dreth nas talwyd;
- (b) mewn cysylltiad â swm o dreth gwarediadau tirlenwi, yw 1% o swm y dreth nas talwyd.]

[^{F12}(2A) Ond gweler adran 122ZA am eithriad i'r rheol yn is-adran (1).]

(3) Yn yr adran hon ac yn [^{F13}adrannau 122ZA a 122A], y dyddiad cosbi mewn cysylltiad â swm o dreth ddatganoledig a bennir yng ngholofn 3 o Dabl A1 yw'r dyddiad a bennir yng ngholofn 4.

TABL A1

Eitem	Y dreth ddatganoledig	Swm y dreth	Y dyddiad cosbi
1	Treth trafodiadau tir	Swm (neu swm ychwanegol) sy'n daladwy o ganlyniad i ffurflen dreth a ddychwelir gan y prynwr mewn trafodiad tir (oni bai bod y swm o fewn eitem 8 neu 9).	Y dyddiad sydd 30 o ddiwrnodau ar ôl dyddiad ffeilio'r ffurflen dreth.
2	Treth gwarediadau tirlenwi	Swm [^{F14} sy'n daladwy o ganlyniad i] ffurflen	Y dyddiad sydd 30 o ddiwrnodau ar ôl dreth.

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2017. Mae'r fersiwn hon o'r hwn

(hon) part yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwymt mewn amser hwn.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016, RHAN 5. (See end of Document for details)

Eitem	Y dreth ddatganoledig	Swm y dreth	Y dyddiad cosbi
3	Unrhyw dreth ddatganoledig	Swm sy'n daladwy o ganlyniad i ddyfarniad ACC a wneir yn lle ffurflen dreth.	dyddiad ffeilio'r ffurflen dreth. Y dyddiad sydd 30 o ddiwrnodau ar ôl y dyddiad erbyn pryd y mae ACC yn credu iddi fod yn ofynnol dychwelyd y ffurflen dreth.
4	Unrhyw dreth ddatganoledig	Swm sy'n daladwy o ganlyniad i asesiad ACC a wneir yn lle ffurflen dreth (oni bai bod y swm o fewn eitem 7).	Y dyddiad sydd 30 o ddiwrnodau ar ôl y dyddiad erbyn pryd y mae ACC yn credu iddi fod yn ofynnol dychwelyd y ffurflen dreth.
5	Unrhyw dreth ddatganoledig	Swm (neu swm ychwanegol) sy'n daladwy o ganlyniad i asesiad ACC a wneir pan fo ffurflen dreth wedi ei dychwelyd.	Y dyddiad sydd 30 o ddiwrnodau ar ôl y dyddiad erbyn pryd y mae'n ofynnol talu'r swm (neu'r swm ychwanegol).
6	Unrhyw dreth ddatganoledig	Swm (neu swm ychwanegol) sy'n daladwy o ganlyniad i ddiwygiad neu gywiriad i ffurflen dreth.	Y dyddiad sydd 30 o ddiwrnodau ar ôl y dyddiad erbyn pryd y mae'n ofynnol talu'r swm (neu'r swm ychwanegol).
7	Unrhyw dreth ddatganoledig	Swm (neu swm ychwanegol) sy'n daladwy o ganlyniad i asesiad ACC a wneir at ddibenion gwneud addasiad i wrthweithio mantais drethiannol (gweler Rhan 3A) mewn achos pan na fo ffurflen dreth y mae gan ACC reswm i gredu ei bod yn ofynnol ei dychwelyd wedi ei dychwelyd mewn gwirionedd.	Y dyddiad sydd 30 o ddiwrnodau ar ôl y dyddiad erbyn pryd y mae'n ofynnol talu'r swm (neu'r swm ychwanegol).
8	Treth trafodiadau tir	Pan wneir cais gohirio o dan adran 58 o DTTT, swm	Y dyddiad sydd 30 o ddiwrnodau ar ôl y dyddiad erbyn pryd y

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2017. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016, RHAN 5. (See end of Document for details)

Eitem	Y dreth ddatganoledig	Swm y dreth	Y dyddiad cosbi
		gohiriedig y mae'n ofynnol ei dalu yn rhinwedd adran 61(1) o'r Ddeddf honno.	mae'n ofynnol talu'r swm gohiriedig.
9	Treth trafodiadau tir	Pan wneir cais gohirio o dan adran 58 o DTTT, swm a wrthodir o fewn ystyr adran 61(2)(a) o'r Ddeddf honno.	Y dyddiad sydd 30 o ddiwrnodau ar ôl y dyddiad erbyn pryd y mae'n ofynnol talu'r swm a wrthodir.
10	Treth gwarediadau tirlenwi	Swm a godir gan hysbysiad codi treth a ddyroddir o dan adran 48 neu 49 o DTGT.	Y dyddiad sydd 30 o ddiwrnodau ar ôl y dyddiad erbyn pryd y mae'n ofynnol talu'r swm.
11	Unrhyw dreth ddatganoledig	Swm gohiriedig o fewn ystyr adran 181G(2).	Y dyddiad sydd 30 o ddiwrnodau ar ôl y dyddiad y mae'r cyfnod gohirio yn dod i ben (gweler adran 181G ynglŷn â chyfrifo cyfnodau gohirio).

(4) Yn yr adran hon, mae i "swm gohiriedig" yr un ystyr ag yn adran 58(6)(a) DTTT.

(5) Caiff Gweinidogion Cymru addasu Tabl A1 drwy reoliadau.]

Diwygiadau Testunol

- F10** Aau. 122, 122A wedi eu hamnewid ar gyfer a. 122 (1.4.2018) gan Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017 (anaw 1), a. 81(2)(3), **Atod. 23 para. 42**; O.S. 2018/34, ergl. 3
- F11** A. 122(2) wedi ei amnewid (1.4.2018) gan Deddf Treth Gwarediadau Tirlenwi (Cymru) 2017 (anaw 3), **aa. 75, 97(2)**; O.S. 2018/35, ergl. 3
- F12** A. 122(2A) wedi ei fewnosod (1.4.2018) gan Deddf Treth Gwarediadau Tirlenwi (Cymru) 2017 (anaw 3), a. 97(2), **Atod. 4 para. 11(a)**; O.S. 2018/35, ergl. 3
- F13** Geiriau yn a. 122(3) wedi eu hamnewid (1.4.2018) gan Deddf Treth Gwarediadau Tirlenwi (Cymru) 2017 (anaw 3), a. 97(2), **Atod. 4 para. 11(b)**; O.S. 2018/35, ergl. 3
- F14** Geiriau yn a. 122 Tabl A1 Eitem 2 wedi eu hamnewid (1.4.2018) gan Rheoliadau Treth Gwarediadau Tirlenwi (Gweinyddu) (Cymru) 2018 (O.S. 2018/101), rhl. 1(2), **Atod. para. 24**

Gwybodaeth Cychwyn

- I10** A. 122 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 194(2)**
- I11** A. 122 mewn grym ar 1.4.2018 gan O.S. 2018/33, **ergl. 3**

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2017. Mae'r fersiwn hon o'r hwn

(hon) part yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016, RHAN 5. (See end of Document for details)

[^{F15}122Z] Cosb am fethiannau lluosog i dalu treth gwarediadau tirlenwi mewn pryd

- (1) Pan ddaw person yn agored i gosb o dan adran 122 mewn cysylltiad â methiant i dalu swm o dreth gwarediadau tirlenwi ar y dyddiad cosbi neu cyn hynny, mae cyfnod cosbi—
  - (a) yn dechrau â'r diwrnod ar ôl y dyddiad cosbi, a
  - (b) yn dod i ben 12 mis yn ddiweddarach, oni chaiff ei ymestyn o dan is-adran (2)(b).
- (2) Os yw'r person, cyn diwedd y cyfnod cosbi, yn methu â thalu swm arall o dreth gwarediadau tirlenwi ("swm B") ar y dyddiad cosbi ar gyfer y swm hwnnw neu cyn hynny—
  - (a) nid yw'r person yn agored i gosb o dan adran 122(1) mewn cysylltiad â'r methiant hwnnw ond mae'n agored i gosb o dan yr adran hon yn lle hynny, a
  - (b) caiff y cyfnod cosbi ei ymestyn fel ei fod yn dod i ben 12 mis ar ôl y dyddiad cosbi ar gyfer swm B.
- (3) Pennir swm y gosb y mae person yn agored iddo o dan yr adran hon drwy gyfeirio at—
  - (a) swm B, a
  - (b) sawl tro yn ystod y cyfnod cosbi y mae person wedi methu â thalu swm o dreth gwarediadau tirlenwi ar y dyddiad cosbi ar gyfer y swm hwnnw neu cyn hynny.
- (4) Os methiant cyntaf y person yn ystod y cyfnod cosbi yw'r methiant, mae'r person yn agored i gosb o 2% o swm B mewn cysylltiad â'r methiant hwnnw.
- (5) Os ail fethiant y person yn ystod y cyfnod cosbi yw'r methiant, mae'r person yn agored i gosb o 3% o swm B mewn cysylltiad â'r methiant hwnnw.
- (6) Os trydydd methiant neu ragor y person yn ystod y cyfnod cosbi yw'r methiant, mae'r person yn agored i gosb o 4% o swm B mewn cysylltiad â'r methiant hwnnw.
- (7) Caniateir ymestyn cyfnod cosbi fwy nag unwaith o dan is-adran (2)(b).]

Diwygiadau Testunol

F15 A. 122ZA wedi ei fewnosod (1.4.2018) gan Deddf Treth Gwarediadau Tirlenwi (Cymru) 2017 (anaw 3), **auu.** 76, 97(2); O.S. 2018/35, **ergl.** 3

[^{F10}122A] Cosbau pellach am barhau i fethu â thalu treth ddatganoledig

- (1) Mae'r adran hon yn gymwys pan fo person yn agored i gosb o dan adran 122 [^{F16}neu 122ZA] mewn cysylltiad â methu â thalu swm o dreth ddatganoledig ar y dyddiad cosbi ar gyfer y swm hwnnw, neu cyn hynny.
- (2) Os yw unrhyw swm yn parhau i fod heb ei dalu ar ôl diwedd y cyfnod o 6 mis sy'n dechrau â'r diwrnod sydd 30 o ddiwrnodau cyn y dyddiad cosbi, mae'r person yn agored i gosb bellach.
- (3) Y gosb bellach yw 5% o'r swm sy'n parhau i fod heb ei dalu.
- (4) Os yw unrhyw swm yn parhau i fod heb ei dalu ar ôl diwedd y cyfnod o 12 mis sy'n dechrau â'r diwrnod sydd 30 o ddiwrnodau cyn y dyddiad cosbi, mae'r person yn agored i ail gosb bellach.

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2017. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn. Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016, RHAN 5. (See end of Document for details)

(5) Yr ail gosb bellach yw 5% o'r swm sy'n parhau i fod heb ei dalu.]

Diwygiadau Testunol

- F10** Aau. 122, 122A wedi eu hamnewid ar gyfer a. 122 (1.4.2018) gan Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017 (anaw 1), a. 81(2)(3), **Atod. 23 para. 42**; O.S. 2018/34, ergl. 3
- F16** Geiriau yn a. 122A(1) wedi eu mewnosod (1.4.2018) gan Deddf Treth Gwarediadau Tirlenwi (Cymru) 2017 (anaw 3), a. 97(2), **Atod. 4 para. 12**; O.S. 2018/35, ergl. 3

F17 123 Gohirio cosb am fethu â thalu treth pan fo cytundeb cyfredol i ohirio taliad

.....

Diwygiadau Testunol

- F17** A. 123 wedi ei hepgor (1.4.2018) yn rhinwedd Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017 (anaw 1), a. 81(2)(3), **Atod. 23 para. 43**; O.S. 2018/34, ergl. 3

[Cosb am fethu â thalu swm sy'n daladwy mewn cysylltiad â chredyd treth

123A. Cosb am fethu â thalu swm sy'n daladwy mewn cysylltiad â chredyd treth mewn pryd

- (1) Mae'r adran hon yn gymwys pan fo'n ofynnol i berson dalu swm o ganlyniad i asesiad ACC a wneir o dan adran 55A.
- (2) Mae person yn agored i gosb os yw'n yn methu â thalu'r swm ar y dyddiad cosbi neu cyn hynny.
- (3) Y dyddiad cosbi yw'r dyddiad sydd 30 o ddiwrnodau ar ôl y diwrnod erbyn pryd yr oedd yn ofynnol talu'r swm.
- (4) Y gosb yw 5% o'r swm sy'n daladwy o ganlyniad i'r asesiad ACC.]

Cosbau o dan Bennod 2: cyffredinol

F18 124 Cydarwaith cosbau

.....

Diwygiadau Testunol

- F18** A. 124 wedi ei hepgor (1.4.2018) yn rhinwedd Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017 (anaw 1), a. 81(2)(3), **Atod. 23 para. 43**; O.S. 2018/34, ergl. 3

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2017. Mae'r fersiwn hon o'r hwn

(hon) part yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016, RHAN 5. (See end of Document for details)

125 Gostyngiad arbennig i'r gosb o dan Bennod 2

- (1) Caiff ACC ostwng cosb o dan y Bennod hon os yw'n credu ei bod yn iawn gwneud hynny oherwydd amgylchiadau arbennig.
- (2) Yn is-adran (1), nid yw “amgylchiadau arbennig” yn cynnwys—
  - (a) y gallu i dalu, na
  - (b) y ffaith fod y posibilrwydd o golli refeniw gan un person yn cael ei wrthbwysu gan ordaliad posibl gan berson arall.
- [^{F19}(2A) Ond gall “amgylchiadau arbennig” gynnwys y ffaith fod ACC wedi cytuno y caiff person dalu swm o dreth ddatganoledig mewn rhandaliadau dros gyfnod cytunedig.]
- (3) Yn is-adran (1), mae'r cyfeiriad at ostwng cosb yn cynnwys cyfeiriad at—
  - (a) dileu cosb yn llwyr,
  - (b) gohirio cosb, ac
  - (c) cytuno ar gyfaddawd mewn perthynas ag achos yn ymwneud â chosb.
- (4) Yn yr adran hon mae cyfeiriad at gosb yn cynnwys cyfeiriad at unrhyw log mewn perthynas â chosb.

Diwygiadau Testunol

F19 A. 125(2A) wedi ei fewnosod (1.4.2018) gan Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017 (anaw 1), a. 81(2)(3), **Atod. 23 para. 44**; O.S. 2018/34, **ergl. 3**

Addasiadau (ddim yn newid testun)

C1 Aau. 125-128 cymhwyswyd (1.4.2018) gan Rheoliadau Casglu a Rheoli Trethi (Trefniadau Talu'n Ôl) (Cymru) 2018 (O.S. 2018/88), rhlau. 1(2), **8(3)**

Gwybodaeth Cychwyn

I12 A. 125 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 194(2)**

I13 A. 125 mewn grym ar 1.4.2018 gan O.S. 2018/33, **ergl. 3**

126 Esgus rhesymol dros fethu â dychwelyd ffurflen dreth neu dalu treth [^{F20}neu swm sy'n daladwy mewn cysylltiad â chredyd treth]

- (1) Os yw person yn bodloni ACC neu (drwy apêl) y tribiwnlys bod esgus rhesymol dros fethu â dychwelyd ffurflen dreth, nid yw'r person yn agored i gosb o dan adrannau 118 i 120 mewn perthynas â'r methiant.
- (2) Os yw person yn bodloni ACC neu (drwy apêl) y tribiwnlys bod esgus rhesymol dros fethu â thalu treth ddatganoledig, nid yw'r person yn agored i gosb o dan [^{F21}adrannau 122 i 122A] mewn perthynas â'r methiant.
- [^{F22}(2A) Os yw person yn bodloni ACC neu (drwy apêl) y tribiwnlys fod esgus rhesymol dros fethu â thalu swm sy'n daladwy mewn cysylltiad â chredyd treth, nid yw'r person yn agored i gosb o dan adran 123A mewn perthynas â'r methiant.]
- (3) At ddibenion is-adrannau (1) [^{F23}, (2) a (2A)]—
  - (a) nid yw prinder arian yn esgus rhesymol oni bai y gellir priodoli hynny i ddigwyddiadau sydd y tu hwnt i reolaeth y person;

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2017. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: *Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016, RHAN 5. (See end of Document for details)*

- (b) pan fo person yn dibynnu ar berson arall i wneud unrhyw beth, nid yw hynny'n esgus rhesymol oni bai bod y person cyntaf wedi cymryd gofal rhesymol i osgoi'r methiant;
- (c) os oedd gan berson esgus rhesymol am y methiant ond bod yr esgus wedi dod i ben, mae'r person i'w drin fel pe bai wedi parhau i fod â'r esgus os caiff y methiant ei gywiro heb oedi afresymol ar ôl i'r esgus ddod i ben.

Diwygiadau Testunol

- F20** Geiriau yn a. 126 pennawd wedi eu mewnosod (1.4.2018) gan Rheoliadau Treth Gwarediadau Tirlenwi (Gweinyddu) (Cymru) 2018 (O.S. 2018/101), rhl. 1(2), **Atod. para. 26(4)**
- F21** Geiriau yn a. 126(2) wedi eu hamnewid (1.4.2018) gan Deddf Treth Gwarediadau Tirlenwi (Cymru) 2017 (anaw 3), a. 97(2), **Atod. 4 para. 13**; O.S. 2018/35, ergl. 3
- F22** A. 126(2A) wedi ei fewnosod (1.4.2018) gan Rheoliadau Treth Gwarediadau Tirlenwi (Gweinyddu) (Cymru) 2018 (O.S. 2018/101), rhl. 1(2), **Atod. para. 26(2)**
- F23** Geiriau yn a. 126(3) wedi eu hamnewid (1.4.2018) gan Rheoliadau Treth Gwarediadau Tirlenwi (Gweinyddu) (Cymru) 2018 (O.S. 2018/101), rhl. 1(2), **Atod. para. 26(3)**

Addasiadau (ddim yn newid testun)

- C1** Aau. 125-128 cymhwyswyd (1.4.2018) gan Rheoliadau Casglu a Rheoli Trethi (Trefniadau Talu'n Ôl) (Cymru) 2018 (O.S. 2018/88), rhlau. 1(2), **8(3)**

Gwybodaeth Cychwyn

- I14** A. 126 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 194(2)**
- I15** A. 126 mewn grym ar 1.4.2018 gan O.S. 2018/33, **ergl. 3**

127 Asesu cosbau o dan Bennod 2

- (1) Pan ddaw person yn agored i gosb o dan y Bennod hon, rhaid i ACC—
  - (a) asesu'r gosb,
  - (b) dyroddi hysbysiad i'r person o'r gosb a aseswyd, ac
  - (c) datgan yn yr hysbysiad y cyfnod [^{F24}, y trafodiad neu'r swm] yr aseswyd y gosb mewn perthynas ag ef.
- (2) Caniateir cyfuno asesiad o gosb o dan y Bennod hon ac asesiad ar gyfer treth ddatganoledig.
- (3) Caniateir gwneud asesiad atodol mewn cysylltiad â chosb o dan adrannau 119 neu 120 os oedd asesiad cynharach yn gweithredu drwy gyfeirio at danamcangyfrif o swm y dreth ddatganoledig y byddai person wedi bod yn agored i'w dalu pe byddai wedi dychwelyd ffurflen dreth.
- (4) Os yw—
  - (a) asesiad mewn cysylltiad â chosb o dan adrannau 119 neu 120 yn seiliedig ar swm y dreth ddatganoledig y byddai person wedi bod yn agored i'w dalu pe byddai wedi dychwelyd ffurflen dreth, a
  - (b) ACC yn darganfod bod y rhwymedigaeth honno yn ormodol,
 caiff ACC ddyroddi hysbysiad i'r person sy'n agored i'r gosb yn diwygio'r asesiad fel ei fod yn seiliedig ar y swm cywir.

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2017. Mae'r fersiwn hon o'r hwn

(hon) part yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016, RHAN 5. (See end of Document for details)

- (5) Caniateir gwneud asesiad atodol mewn cysylltiad â chosb o dan adran 122 [F25, 122ZA][F26 neu 122A] os oedd asesiad cynharach yn gweithredu drwy gyfeirio at danamcangyfrif o swm y dreth ddatganoledig a oedd yn daladwy.
- (6) Os yw asesiad mewn cysylltiad â chosb o dan adran 122 [F27, 122ZA][F28 neu 122A] yn seiliedig ar swm o dreth sy'n daladwy y mae ACC yn darganfod ei fod yn ormodol, caiff ACC ddyroddi hysbysiad i'r person sy'n agored i'r gosb yn diwygio'r asesiad fel ei fod yn seiliedig ar y swm cywir.
- [F29](6A) Caniateir gwneud asesiad atodol mewn cysylltiad â chosb o dan adran 123A os oedd asesiad cynharach yn gweithredu drwy gyfeirio at danamcangyfrif o'r swm sy'n daladwy mewn cysylltiad â'r credyd treth o dan sylw.
- (6B) Os yw asesiad mewn cysylltiad â chosb o dan adran 123A yn seiliedig ar swm y darganfyddir ei fod yn ormodol, caiff ACC ddyroddi hysbysiad i'r person sy'n agored i'r gosb yn diwygio'r asesiad fel ei fod yn seiliedig ar y swm cywir.]
- (7) O ran diwygiad a wneir o dan is-adran (4) [F30, (6) neu (6B)]—
- nid yw'n effeithio ar ba bryd y mae'n rhaid talu'r gosb, a
  - caniateir ei wneud ar ôl y diwrnod olaf y gellid bod wedi gwneud yr asesiad o dan sylw o dan adran 128.

Diwygiadau Testunol

- F24** Geiriau yn a. 127(1)(c) wedi eu hamnewid (1.4.2018) gan Rheoliadau Treth Gwarediadau Tirlenwi (Gweinyddu) (Cymru) 2018 (O.S. 2018/101), rhl. 1(2), **Atod. para. 27(2)**
- F25** Gair yn a. 127(5) wedi ei fewnosod (1.4.2018) gan Deddf Treth Gwarediadau Tirlenwi (Cymru) 2017 (anaw 3), a. 97(2), **Atod. 4 para. 14(a)**; O.S. 2018/35, ergl. 3
- F26** Geiriau yn a. 127(5) wedi eu mewnosod (1.4.2018) gan Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017 (anaw 1), a. 81(2)(3), **Atod. 23 para. 46(a)**; O.S. 2018/34, ergl. 3
- F27** Gair yn a. 127(6) wedi ei fewnosod (1.4.2018) gan Deddf Treth Gwarediadau Tirlenwi (Cymru) 2017 (anaw 3), a. 97(2), **Atod. 4 para. 14(b)**; O.S. 2018/35, ergl. 3
- F28** Geiriau yn a. 127(6) wedi eu mewnosod (1.4.2018) gan Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017 (anaw 1), a. 81(2)(3), **Atod. 23 para. 46(b)**; O.S. 2018/34, ergl. 3
- F29** A. 127(6A)(6B) wedi ei fewnosod (1.4.2018) gan Rheoliadau Treth Gwarediadau Tirlenwi (Gweinyddu) (Cymru) 2018 (O.S. 2018/101), rhl. 1(2), **Atod. para. 27(3)**
- F30** Geiriau yn a. 127(7) wedi eu hamnewid (1.4.2018) gan Rheoliadau Treth Gwarediadau Tirlenwi (Gweinyddu) (Cymru) 2018 (O.S. 2018/101), rhl. 1(2), **Atod. para. 27(4)**

Addasiadau (ddim yn newid testun)

- C1** Aau. 125-128 cymhwyswyd (1.4.2018) gan Rheoliadau Casglu a Rheoli Trethi (Trefniadau Talu'n Ôl) (Cymru) 2018 (O.S. 2018/88), rhlau. 1(2), **8(3)**

Gwybodaeth Cychwyn

- I16** A. 127 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 194(2)**
- I17** A. 127 mewn grym ar 1.4.2018 gan O.S. 2018/33, **ergl. 3**

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2017. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau nad dynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016, RHAN 5. (See end of Document for details)

128 Terfyn amser ar gyfer asesu cosbau o dan Bennod 2

- (1) Rhaid asesu cosb o dan y Bennod hon ^{F31}... ar neu cyn y diweddaraf o ddyddiad A a (pan fo'n gymwys) dyddiad B.
- (2) Dyddiad A yw diwrnod olaf y cyfnod o 2 flynedd sy'n dechrau—
- yn achos methiant i ddychwelyd ffurflen dreth, â'r dyddiad ffeilio, ^{F32}...
  - yn achos methiant i dalu treth ddatganoledig, â'r dyddiad cosbi [^{F33}, neu
  - yn achos methiant i dalu swm sy'n daladwy mewn cysylltiad â chredyd treth, â'r dyddiad cosbi.]
- (3) Dyddiad B yw diwrnod olaf y cyfnod o 12 mis sy'n dechrau—
- yn achos methiant i ddychwelyd ffurflen dreth—
    - â diwedd y cyfnod apelio ar gyfer yr asesiad o swm y dreth ddatganoledig y byddai person wedi bod yn agored i'w dalu pe byddai'r ffurflen dreth wedi ei dychwelyd, neu
    - os nad oes asesiad o'r fath, â'r dyddiad y caiff y rhwymedigaeth honno ei chanfod neu'r dyddiad y canfyddir mai dim yw'r rhwymedigaeth;
  - yn achos methiant i dalu treth ddatganoledig—
    - â diwedd y cyfnod apelio ar gyfer yr asesiad o swm y dreth ddatganoledig yr asesir y gosb mewn cysylltiad ag ef, neu
    - os nad oes asesiad o'r fath, â'r dyddiad y canfyddir y swm hwnnw o dreth ddatganoledig.
- [^{F34}(c) yn achos methiant i dalu swm sy'n daladwy mewn cysylltiad â chredyd treth, diwedd y cyfnod apelio ar gyfer yr asesiad o'r swm yr asesir y gosb mewn cysylltiad ag ef.]
- (4) Yn is-adran (2)(b), mae i “dyddiad cosbi” yr ystyr a roddir gan adran [^{F35}122(3)].
- [^{F36}(4A) Yn is-adran (2)(c), mae i “dyddiad cosbi” yr ystyr a roddir gan adran 123A(3).]
- (5) Yn is-adran (3) ^{F37}..., ystyr “cyfnod apelio” [^{F38}yw]—
- os na wneir apêl, y cyfnod y gellid gwneud apêl, a
  - os gwneir apêl, y cyfnod sy'n dod i ben pan gaiff ei dyfarnu'n derfynol neu ei thynnu'n ôl.

Diwygiadau Testunol

- F31** Geiriau yn a. 128(1) wedi eu hepgor (1.4.2018) yn rhinwedd [Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig \(Cymru\) 2017 \(anaw 1\)](#), a. 81(2)(3), **Atod. 23 para. 47(a)**; O.S. 2018/34, ergl. 3
- F32** Gair yn a. 128(2) wedi ei hepgor (1.4.2018) yn rhinwedd [Rheoliadau Treth Gwarediadau Tirlenwi \(Gweinyddu\) \(Cymru\) 2018 \(O.S. 2018/101\)](#), rhl. 1(2), **Atod. para. 28(2)(a)**
- F33** A. 128(2)(c) ac gair wedi ei fewnosod (1.4.2018) gan [Rheoliadau Treth Gwarediadau Tirlenwi \(Gweinyddu\) \(Cymru\) 2018 \(O.S. 2018/101\)](#), rhl. 1(2), **Atod. para. 28(2)(b)**
- F34** A. 128(3)(c) wedi ei fewnosod (1.4.2018) gan [Rheoliadau Treth Gwarediadau Tirlenwi \(Gweinyddu\) \(Cymru\) 2018 \(O.S. 2018/101\)](#), rhl. 1(2), **Atod. para. 28(3)**
- F35** Gair yn a. 128(4) wedi ei amnewid (1.4.2018) gan [Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig \(Cymru\) 2017 \(anaw 1\)](#), a. 81(2)(3), **Atod. 23 para. 47(b)**; O.S. 2018/34, ergl. 3
- F36** A. 128(4A) wedi ei fewnosod (1.4.2018) gan [Rheoliadau Treth Gwarediadau Tirlenwi \(Gweinyddu\) \(Cymru\) 2018 \(O.S. 2018/101\)](#), rhl. 1(2), **Atod. para. 28(4)**
- F37** Geiriau yn a. 128(5) wedi eu hepgor (1.4.2018) yn rhinwedd [Rheoliadau Treth Gwarediadau Tirlenwi \(Gweinyddu\) \(Cymru\) 2018 \(O.S. 2018/101\)](#), rhl. 1(2), **Atod. para. 28(5)**

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2017. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: *Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016, RHAN 5. (See end of Document for details)*

F38 Geiriau yn a. 128(5) wedi eu hepgor (1.4.2018) yn rhinwedd **Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017 (anaw 1)**, a. 81(2)(3), **Atod. 23 para. 47(c)**; O.S. 2018/34, ergl. 3

Addasiadau (ddim yn newid testun)

C1 Aau. 125-128 cymhwyswyd (1.4.2018) gan Rheoliadau Casglu a Rheoli Trethi (Trefniadau Talu'n Ôl) (Cymru) 2018 (O.S. 2018/88), rhlau. 1(2), **8(3)**

Gwybodaeth Cychwyn

I18 A. 128 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 194(2)**

I19 A. 128 mewn grym ar 1.4.2018 gan O.S. 2018/33, **ergl. 3**

PENNOD 3

COSBAU AM ANGHYWIRDEBAU

Cosbau am anghywirdebau mewn dogfennau

129 Cosb am anghywirdeb mewn dogfen a roddir i ACC

- (1) Mae person yn agored i gosb pan fo—
  - (a) y person yn rhoi dogfen i ACC, a
  - (b) amodau 1 a 2 wedi eu bodloni.
- (2) Amod 1 yw bod y ddogfen yn cynnwys anghywirdeb sy'n gyfystyr â'r canlynol, neu'n arwain at y canlynol—
  - (a) tандатganiad o rwymedigaeth i dreth ddatganoledig,
  - (b) datganiad ffug neu ormodol o golled sy'n ymwneud â threth ddatganoledig,
F39
...
  - (c) hawliad ffug neu ormodol am ad-daliad o dreth ddatganoledig [F40], neu
  - (d) hawliad ffug neu ormodol am gredyd treth.]
- (3) Amod 2 yw bod yr anghywirdeb yn fwriadol neu'n ddiotal ar ran y person.
- (4) Mae anghywirdeb yn ddiotal ar ran person os gellir ei briodoli i fethiant y person i gymryd gofal rhesymol.
- (5) Mae anghywirdeb nad oedd yn fwriadol nac yn ddiotal ar ran person pan roddwyd y ddogfen i'w drin fel un diotal—
  - (a) os darganfu'r person yr anghywirdeb yn ddiweddarach, a
  - (b) os na chymerodd y person gamau rhesymol i roi gwybod i ACC.
- (6) Pan fo dogfen yn cynnwys mwy nag un anghywirdeb y bodlonir amodau 1 a 2 mewn cysylltiad â hwy, mae'r person yn agored i gosb am bob anghywirdeb o'r fath.

Diwygiadau Testunol

F39 Gair yn a. 129(2) wedi ei hepgor (1.4.2018) yn rhinwedd **Rheoliadau Treth Gwarediadau Tirlenwi (Gweinyddu) (Cymru) 2018 (O.S. 2018/101)**, rhl. 1(2), **Atod. para. 29(a)**

F40 A. 129(2)(d) ac gair wedi ei fewnosod (1.4.2018) gan **Rheoliadau Treth Gwarediadau Tirlenwi (Gweinyddu) (Cymru) 2018 (O.S. 2018/101)**, rhl. 1(2), **Atod. para. 29(b)**

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2017. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: *Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016, RHAN 5. (See end of Document for details)*

Gwybodaeth Cychwyn

- I20** A. 129 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 194(2)**
I21 A. 129 mewn grym ar 1.4.2018 gan **O.S. 2018/33, ergl. 3**

130 Swm y gosb am anghywirdeb mewn dogfen a roddir i ACC

- (1) Y gosb am anghywirdeb bwriadol yw [^{F41}swm heb fod yn fwy na] 100% o'r refeniw posibl a gollir.
- (2) Y gosb am anghywirdeb diofal yw [^{F42}swm heb fod yn fwy na] 30% o'r refeniw posibl a gollir.

Diwygiadau Testunol

- F41** Geiriau yn **a. 130(1)** wedi eu mewnosod (1.4.2018) gan **Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017 (anaw 1), a. 81(2)(3), Atod. 23 para. 48(a); O.S. 2018/34, ergl. 3**
- F42** Geiriau yn **a. 130(2)** wedi eu mewnosod (1.4.2018) gan **Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017 (anaw 1), a. 81(2)(3), Atod. 23 para. 48(b); O.S. 2018/34, ergl. 3**

Gwybodaeth Cychwyn

- I22** A. 130 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 194(2)**
I23 A. 130 mewn grym ar 1.4.2018 gan **O.S. 2018/33, ergl. 3**

131 Gohirio cosb am anghywirdeb diofal

- (1) Caiff ACC ohirio cosb gyfan neu ran o gosb am anghywirdeb diofal o dan adran 129 drwy ddyroddi hysbysiad i'r person sy'n agored i'r gosb.
- (2) Rhaid i'r hysbysiad bennu—
  - (a) pa ran o'r gosb sydd i'w gohirio,
  - (b) cyfnod gohirio nad yw'n hwy na 2 flynedd, ac
  - (c) amodau gohirio y mae'n rhaid i'r person gydymffurfio â hwy.
- (3) Ni chaiff ACC ohirio cosb gyfan neu ran o gosb oni fyddai cydymffurfio ag amod gohirio yn helpu'r person i osgoi dod yn agored i gosbau pellach o dan adran 129 am anghywirdeb diofal.
- (4) Caiff amod gohirio bennu—
  - (a) cam sydd i'w gymryd, a
  - (b) cyfnod ar gyfer cymryd y cam hwnnw.
- (5) Pan ddaw'r cyfnod gohirio i ben—
  - (a) os yw'r person yn bodloni ACC y cydymffurfiwyd â'r amodau gohirio, caiff y gosb neu'r rhan a ohiriwyd ei chanslo, a
  - (b) fel arall, daw'r gosb neu'r rhan a ohiriwyd yn daladwy.
- (6) Os yw'r person, yn ystod cyfnod gohirio cosb gyfan neu ran o gosb sy'n daladwy o dan adran 129, yn dod yn agored i gosb arall o dan yr adran honno, daw'r gosb neu'r rhan a ohiriwyd yn daladwy.

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2017. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: *Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016, RHAN 5. (See end of Document for details)*

Gwybodaeth Cychwyn

I24 A. 131 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 194(2)**

I25 A. 131 mewn grym ar 1.4.2018 gan O.S. 2018/33, **ergl. 3**

132 Cosb am anghywirdeb bwriadol mewn dogfen a roddir i ACC gan berson arall

- (1) Mae person (y cyfeirir ato yn yr adran hon fel “person A”) yn agored i gosb pan fo—
- person arall yn rhoi dogfen i ACC,
  - y ddogfen yn cynnwys anghywirdeb perthnasol, ac
  - yr anghywirdeb i’w briodoli—
    - i berson A yn darparu gwybodaeth ffug i’r person arall yn fwriadol (boed yn uniongyrchol neu’n anuniongyrchol), neu
    - i berson A yn atal gwybodaeth yn fwriadol rhag y person arall, gyda’r bwriad bod y ddogfen yn cynnwys yr anghywirdeb.
- (2) Mae “anghywirdeb perthnasol” yn anghywirdeb sy’n gyfystyr ag, neu’n arwain at—
- tanddatganiad o rwymedigaeth i dreth ddatganoledig,
  - datganiad ffug neu ormodol o golled sy’n ymwneud â threth ddatganoledig,
F43 ...
  - hawliad ffug neu ormodol am ad-daliad o dreth ddatganoledig [F44, neu
  - hawliad ffug neu ormodol am gredyd treth.]
- (3) Mae person A yn agored i gosb o dan yr adran hon mewn cysylltiad ag anghywirdeb pa un a yw’r person arall yn agored i gosb ai peidio o dan adran 129 mewn perthynas â’r un anghywirdeb.
- (4) Y gosb sy’n daladwy o dan yr adran hon yw [F45 100% o’r refeniw posibl a gollir.]

Diwygiadau Testunol

F43 Gair yn a. 132(2) wedi ei hepgor (1.4.2018) yn rhinwedd Rheoliadau Treth Gwarediadau Tirlenwi (Gweinyddu) (Cymru) 2018 (O.S. 2018/101), rhl. 1(2), **Atod. para. 30(a)**

F44 A. 132(2)(d) ac gair wedi ei fewnosod (1.4.2018) gan Rheoliadau Treth Gwarediadau Tirlenwi (Gweinyddu) (Cymru) 2018 (O.S. 2018/101), rhl. 1(2), **Atod. para. 30(b)**

F45 Geiriau yn a. 132(4) wedi eu mewnosod (1.4.2018) gan Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017 (anaw 1), a. 81(2)(3), **Atod. 23 para. 49**; O.S. 2018/34, **ergl. 3**

Gwybodaeth Cychwyn

I26 A. 132 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 194(2)**

I27 A. 132 mewn grym ar 1.4.2018 gan O.S. 2018/33, **ergl. 3**

Cosb am fethu â hysbysu ynghylch tanasesiad etc.

133 Cosb am fethu â hysbysu ynghylch tanasesiad neu danddyfarniad

- (1) Mae person yn agored i gosb pan fo—
- asesiad ACC yn tanddatgan rhwymedigaeth y person i dreth ddatganoledig, a

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2017. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau nad dynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: *Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016, RHAN 5. (See end of Document for details)*

- (b) y person wedi methu â chymryd camau rhesymol i hysbysu ACC, o fewn y cyfnod o 30 o ddiwrnodau sy'n dechrau â'r diwrnod y dyroddir yr hysbysiad am yr asesiad, ei fod yn danasesiad.

[^{F46}(1A) Mae person hefyd yn agored i gosb pan fo—

- (a) asesiad ACC o dan adran 55A yn tannatgan y swm y mae'n ofynnol i'r person ei dalu i ACC, a
- (b) y person wedi methu â chymryd camau rhesymol i hysbysu ACC, o fewn y cyfnod o 30 o ddiwrnodau sy'n dechrau â'r diwrnod y dyroddir yr hysbysiad am yr asesiad, ei fod yn danasesiad.]
- (2) Wrth benderfynu pa gamau (os o gwbl) a oedd yn rhesymol, rhaid i ACC ystyried pa un a wyddai'r person am y tanasesiad, neu a ddylai fod wedi gwybod amdano.
- (3) Y gosb sy'n daladwy o dan yr adran hon yw [^{F47}swm heb fod yn fwy na] 30% o'r refeniw posibl a gollir.
- (4) Yn yr adran hon—
- (a) mae “asesiad ACC” yn cynnwys dyfarniad a wnaed gan ACC o dan adran 52, a
- (b) yn unol â hynny, mae cyfeiriadau yn y Bennod hon at danasesiad yn cynnwys cyfeiriadau at danddyfarniad.

Diwygiadau Testunol

- F46** A. 133(1A) wedi ei fewnosod (1.4.2018) gan Rheoliadau Treth Gwarediadau Tirlenwi (Gweinyddu) (Cymru) 2018 (O.S. 2018/101), rhl. 1(2), **Atod. para. 31**
- F47** Geiriau yn a. 133(3) wedi eu fewnosod (1.4.2018) gan Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017 (anaw 1), a. 81(2)(3), **Atod. 23 para. 50**; O.S. 2018/34, ergl. 3

Gwybodaeth Cychwyn

- I28** A. 133 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 194(2)**
- I29** A. 133 mewn grym ar 1.4.2018 gan O.S. 2018/33, **ergl. 3**

Refeniw posibl a gollir

134 Ystyr “refeniw posibl a gollir”

Yn y Bennod hon, mae i “refeniw posibl a gollir” yr ystyr a roddir gan adrannau 135 i 138.

Gwybodaeth Cychwyn

- I30** A. 134 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 194(2)**
- I31** A. 134 mewn grym ar 1.4.2018 gan O.S. 2018/33, **ergl. 3**

135 Refeniw posibl a gollir: y rheol arferol

- (1) Y “refeniw posibl a gollir” mewn cysylltiad ag—
- (a) anghywirdeb mewn dogfen (gan gynnwys anghywirdeb sydd i'w briodoli i ddarparu gwybodaeth ffug neu atal gwybodaeth), neu

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2017. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn. Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016, RHAN 5. (See end of Document for details)

- (b) methiant i hysbysu ynghylch tanasesiad, yw'r swm ychwanegol sy'n daladwy mewn cysylltiad â threth ddatganoledig [^{F48}neu greddyd treth] o ganlyniad i gywiro'r anghywirdeb neu'r tanasesiad.
- (2) Mae'r cyfeiriad yn is-adran (1) at y swm ychwanegol sy'n daladwy yn cynnwys cyfeiriad at—
- (a) swm sy'n daladwy i ACC wedi iddo gael ei dalu drwy gamgymeriad ar ffurf ad-daliad o dreth ddatganoledig, ^{F49}...
- (b) swm a fyddai wedi bod i'w ad-dalu gan ACC pe na byddai'r anghywirdeb neu'r tanasesiad wedi ei gywiro, [^{F50}ac
- (c) swm y byddai wedi bod yn ofynnol i ACC ei osod yn erbyn atebolrwydd person i dreth, neu ei dalu i berson, pe na bai'r anghywirdeb neu'r tanasesiad wedi ei gywiro.]

Diwygiadau Testunol

- F48** Geiriau yn a. 135(1) wedi eu mewnosod (1.4.2018) gan Rheoliadau Treth Gwarediadau Tirlenwi (Gweinyddu) (Cymru) 2018 (O.S. 2018/101), rhl. 1(2), **Atod. para. 32(2)**
- F49** Gair yn a. 135(2) wedi ei hepgor (1.4.2018) yn rhinwedd Rheoliadau Treth Gwarediadau Tirlenwi (Gweinyddu) (Cymru) 2018 (O.S. 2018/101), rhl. 1(2), **Atod. para. 32(3)(a)**
- F50** A. 135(2)(c) ac gair wedi ei fewnosod (1.4.2018) gan Rheoliadau Treth Gwarediadau Tirlenwi (Gweinyddu) (Cymru) 2018 (O.S. 2018/101), rhl. 1(2), **Atod. para. 32(3)(b)**

Gwybodaeth Cychwyn

- I32** A. 135 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler a. 194(2)
- I33** A. 135 mewn grym ar 1.4.2018 gan O.S. 2018/33, **ergl. 3**

136 Refeniw posibl a gollir: camgymeriadau lluosog

- (1) Pan fo person yn agored i gosb o dan adran 129 mewn cysylltiad â mwy nag un anghywirdeb, a bod y cyfrifiad o'r refeniw posibl a gollir o dan adran 135 mewn cysylltiad â phob anghywirdeb yn dibynnu ar y drefn y cânt eu cywiro, dylid cymryd bod anghywirdebau diofal yn cael eu cywiro cyn anghywirdebau bwriadol.
- (2) Wrth gyfrifo refeniw posibl a gollir pan fo person yn agored i gosb o dan adran 129 mewn cysylltiad ag un neu ragor o danddatganiadau mewn un neu ragor o ddogfennau sy'n ymwneud â chyfnod treth [^{F51}, trafodiad neu hawliad am greddyd treth], rhaid rhoi ystyriaeth i unrhyw orddatganiadau mewn unrhyw ddogfen a roddwyd gan y person sy'n ymwneud â'r un cyfnod treth [^{F52}, trafodiad neu hawliad am greddyd treth].
- (3) Yn is-adran (2)—
- (a) ystyr “tanddatganiad” yw anghywirdeb sy'n bodloni amod 1 yn adran 129, a
- (b) ystyr “gorddatganiad” yw anghywirdeb nad yw'n bodloni'r amod hwnnw.
- (4) At ddibenion is-adran (2), mae gorddatganiadau i'w gosod yn erbyn tanddatganiadau yn y drefn a ganlyn—
- (a) tanddatganiadau nad yw'r person yn agored i gosb mewn cysylltiad â hwy,
- (b) tanddatganiadau diofal, ac
- (c) tanddatganiadau bwriadol.
- (5) Wrth gyfrifo, at ddibenion cosb o dan adran 129, refeniw posibl a gollir mewn cysylltiad â dogfen a roddwyd gan berson neu ar ran person, ni ddylid ystyried

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2017. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016, RHAN 5. (See end of Document for details)

y ffaith fod refeniw posibl a gollir gan berson i'w wrthbwysu, neu y caniateir ei wrthbwysu, gan ordaliad posibl gan berson arall (ac eithrio i'r graddau y mae deddfiad yn ei gwneud yn ofynnol bod rhwymedigaeth person i dreth ddatganoledig yn cael ei haddasu drwy gyfeirio at rwymedigaeth person arall i dreth ddatganoledig).

Diwygiadau Testunol

- F51** Geiriau yn a. 136(2) wedi eu hamnewid (1.4.2018) gan Rheoliadau Treth Gwarediadau Tirlenwi (Gweinyddu) (Cymru) 2018 (O.S. 2018/101), rhl. 1(2), **Atod. para. 33(a)**
- F52** Geiriau yn a. 136(2) wedi eu hamnewid (1.4.2018) gan Rheoliadau Treth Gwarediadau Tirlenwi (Gweinyddu) (Cymru) 2018 (O.S. 2018/101), rhl. 1(2), **Atod. para. 33(b)**

Gwybodaeth Cychwyn

- I34** A. 136 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 194(2)**
- I35** A. 136 mewn grym ar 1.4.2018 gan O.S. 2018/33, **ergl. 3**

137 Refeniw posibl a gollir: colledion

- (1) Pan fo anghywirdeb yn arwain at gofnodi colled yn anghywir at ddibenion treth ddatganoledig a bod y golled wedi ei defnyddio'n llwyr i ostwng y swm sy'n daladwy mewn cysylltiad â'r dreth honno, cyfrifir y refeniw posibl a gollir yn unol ag adran 135.
- (2) Pan fo anghywirdeb yn arwain at gofnodi colled yn anghywir at ddibenion treth ddatganoledig ac nad yw'r golled wedi ei defnyddio'n llwyr i ostwng y swm sy'n daladwy mewn cysylltiad â'r dreth honno, y refeniw posibl a gollir yw—
  - (a) y refeniw posibl a gollir wedi ei gyfrifo yn unol ag adran 135 mewn cysylltiad ag unrhyw ran o'r golled a ddefnyddiwyd i ostwng y swm sy'n daladwy mewn cysylltiad â'r dreth honno, ynghyd â
  - (b) 10% o unrhyw ran nas defnyddiwyd.
- (3) Mae is-adrannau (1) a (2) yn gymwys i'r canlynol fel ei gilydd—
  - (a) achos pan na fyddai unrhyw golled wedi ei chofnodi oni bai am yr anghywirdeb, a
  - (b) achos pan fyddai swm gwahanol o golled wedi ei gofnodi (ond yn yr achos hwnnw nid yw is-adrannau (1) a (2) ond yn gymwys i'r gwahaniaeth rhwng y swm a gofnodwyd a'r gwir swm).
- (4) Mae'r refeniw posibl a gollir mewn cysylltiad â cholled yn ddim pan na fo unrhyw obaith rhesymol, oherwydd natur y golled neu amgylchiadau'r person y mae'r dreth ddatganoledig i'w chodi arno, y defnyddir y golled i gefnogi hawliad i ostwng rhwymedigaeth unrhyw berson i'r dreth honno.

Gwybodaeth Cychwyn

- I36** A. 137 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 194(2)**
- I37** A. 137 mewn grym ar 1.4.2018 gan O.S. 2018/33, **ergl. 3**

138 Refeniw posibl a gollir: treth oediedig

- (1) Pan fo anghywirdeb wedi arwain at ddatgan swm o dreth ddatganoledig yn hwyrach nag y dylid ("y dreth oediedig"), y refeniw posibl a gollir yw—

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2017. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: *Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016, RHAN 5. (See end of Document for details)*

- (a) 5% o'r dreth oediedig am bob blwyddyn o'r oedi;
- (b) canran o'r dreth oediedig, ar gyfer pob cyfnod oedi o lai na blwyddyn, sy'n cyfateb i 5% y flwyddyn.

(2) Nid yw'r adran hon yn gymwys i achos y mae adran 137 yn gymwys iddo.

Gwybodaeth Cychwyn

I38 A. 138 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 194(2)**

I39 A. 138 mewn grym ar 1.4.2018 gan O.S. 2018/33, **ergl. 3**

Cosbau o dan Bennod 3: cyffredinol

139 Gostwng cosb o dan Bennod 3 am ddatgelu

- (1) Caiff ACC ostwng cosb sy'n daladwy o dan y Bennod hon pan fo person yn gwneud datgeliad cymwys.
- (2) Ystyr "datgeliad cymwys" yw datgelu—
  - (a) anghywirdeb sy'n berthnasol i rwymedigaeth person i dreth ddatganoledig,
  - (b) bod gwybodaeth ffug wedi ei darparu, neu wybodaeth wedi ei hatal, sy'n berthnasol i rwymedigaeth person i dreth ddatganoledig,^{F53} ...
  - (c) methiant i ddatgelu tanasesiad mewn cysylltiad â threth ddatganoledig,
  - [^{F54}(d) anghywirdeb sy'n berthnasol i hawlogaeth person i gredyd treth neu atebolrwydd person i dalu swm mewn cysylltiad â chredyd treth,
  - (e) bod gwybodaeth ffug wedi ei darparu, neu wybodaeth wedi ei hatal, sy'n berthnasol i hawlogaeth person i gredyd treth neu atebolrwydd person i dalu swm mewn cysylltiad â chredyd treth, neu
  - (f) methiant i ddatgelu tanasesiad mewn cysylltiad ag atebolrwydd person i dalu swm mewn cysylltiad â chredyd treth.]
- (3) Mae person yn gwneud datgeliad cymwys drwy—
  - (a) dweud wrth ACC amdano,
  - (b) rhoi cymorth rhesymol i ACC wrth feintio—
    - (i) yr anghywirdeb,
    - (ii) yr anghywirdeb sydd i'w briodoli i ddarparu gwybodaeth ffug neu gelu gwybodaeth, neu
    - (iii) y tanasesiad, ac
  - (c) caniatáu i ACC weld cofnodion at ddiben sicrhau bod—
    - (i) yr anghywirdeb,
    - (ii) yr anghywirdeb sydd i'w briodoli i ddarparu gwybodaeth ffug neu atal gwybodaeth, neu
    - (iii) y tanasesiad,
 yn cael ei gywiro'n llawn.
- (4) Wrth ostwng cosb o dan yr adran hon, caiff ACC ystyried—
  - (a) pa un a oedd y datgeliad wedi ei gymell neu'n ddigymell, a
  - (b) ansawdd y datgeliad.
- (5) Mae datgelu gwybodaeth berthnasol—

*Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2017. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016, RHAN 5. (See end of Document for details)*

- (a) yn “ddigymell” os caiff ei wneud ar adeg pan nad oes gan y person sy'n datgelu unrhyw reswm i gredu bod ACC wedi darganfod neu ar fin darganfod yr anghywirdeb, bod gwybodaeth ffug wedi ei darparu neu bod gwybodaeth wedi ei hatal, neu'r tanasesiad, a
  - (b) fel arall, “wedi ei gymell”.
- (6) Mae “ansawdd”, mewn perthynas â datgelu, yn cynnwys amseriad, natur a graddau.

Diwygiadau Testunol

- F53** Gair yn [a. 139\(2\)](#) wedi ei hepgor (1.4.2018) yn rhinwedd [Rheoliadau Treth Gwarediadau Tirlenwi \(Gweinyddu\) \(Cymru\) 2018 \(O.S. 2018/101\)](#), rhl. 1(2), [Atod. para. 34\(a\)](#)
- F54** [A. 139\(2\)\(d\)-\(f\)](#) wedi ei fewnosod (1.4.2018) gan [Rheoliadau Treth Gwarediadau Tirlenwi \(Gweinyddu\) \(Cymru\) 2018 \(O.S. 2018/101\)](#), rhl. 1(2), [Atod. para. 34\(b\)](#)

Gwybodaeth Cychwyn

- I40** [A. 139](#) ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 194\(2\)](#)
- I41** [A. 139](#) mewn grym ar 1.4.2018 gan [O.S. 2018/33](#), [ergl. 3](#)

140 Gostyngiad arbennig i gosb o dan Bennod 3

- (1) Caiff ACC ostwng cosb o dan y Bennod hon os yw'n credu ei bod yn iawn gwneud hynny oherwydd amgylchiadau arbennig.
- (2) Yn is-adran (1), nid yw “amgylchiadau arbennig” yn cynnwys—
  - (a) gallu i dalu, na
  - (b) y ffaith fod refeniw posibl a gollir gan un person yn cael ei wrthbwyso gan ordaliad posibl gan berson arall.
- (3) Yn is-adran (1), mae'r cyfeiriad at ostwng cosb yn cynnwys cyfeiriad at—
  - (a) dileu cosb yn llwyr,
  - (b) gohirio cosb, ac
  - (c) cytuno ar gyfaddawd mewn perthynas ag achos yn ymwneud â chosb.
- (4) Yn yr adran hon, mae cyfeiriadau at gosb yn cynnwys cyfeiriadau at unrhyw log mewn perthynas â chosb.

Gwybodaeth Cychwyn

- I42** [A. 140](#) ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 194\(2\)](#)
- I43** [A. 140](#) mewn grym ar 1.4.2018 gan [O.S. 2018/33](#), [ergl. 3](#)

141 Asesu cosbau o dan Bennod 3

- (1) Pan ddaw person yn agored i gosb o dan y Bennod hon, rhaid i ACC—
  - (a) asesu'r gosb,
  - (b) dyroddi hysbysiad i'r person o'r gosb a aseswyd, ac
  - (c) datgan yn yr hysbysiad ar gyfer pa gyfnod [^{F55}, trafodiad neu hawliad am gredyd treth] yr aseswyd y gosb.
- (2) Caniateir cyfuno asesiad o gosb o dan y Bennod hon ac asesiad o dreth ddatganoledig.

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2017. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: *Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016, RHAN 5. (See end of Document for details)*

- (3) Rhaid gwneud asesiad o gosb o dan adran 129 neu 132 cyn diwedd y cyfnod o 12 mis sy'n dechrau—
- â diwedd y cyfnod apelio ar gyfer y penderfyniad sy'n cywiro'r anghywirdeb, neu
  - os nad oes asesiad o'r dreth o dan sylw o ganlyniad i'r penderfyniad hwnnw, â'r diwrnod y caiff yr anghywirdeb ei gywiro.
- (4) Rhaid gwneud asesiad o gosb o dan adran 133 cyn diwedd y cyfnod o 12 mis sy'n dechrau—
- â diwedd y cyfnod apelio ar gyfer yr asesiad treth a oedd yn cywiro'r tanddatganiad, neu
  - os nad oes asesiad sy'n cywiro'r tanddatganiad, â'r diwrnod y caiff y tanddatganiad ei gywiro.
- (5) Yn is-adrannau (3) a (4), ystyr “cyfnod apelio” [^{F56}yw]—
- os na wneir apêl, y cyfnod y gellid gwneud apêl, a
  - os gwneir apêl, y cyfnod sy'n dod i ben pan gaiff ei dyfarnu'n derfynol neu ei thynnu'n ôl.
- (6) Yn ddarostyngedig i is-adrannau (3) a (4), caniateir gwneud asesiad atodol mewn cysylltiad â chosb o dan y Bennod hon os oedd asesiad cynharach yn gweithredu drwy gyfeirio at danddatganiad o'r refeniw posibl a gollir.

Diwygiadau Testunol

- F55** Geiriau yn a. 141(1)(c) wedi eu hamnewid (1.4.2018) gan Rheoliadau Treth Gwarediadau Tirlenwi (Gweinyddu) (Cymru) 2018 (O.S. 2018/101), rhl. 1(2), **Atod. para. 35**
- F56** Geiriau yn a. 141(5) wedi eu hepgor (1.4.2018) yn rhinwedd Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017 (anaw 1), a. 81(2)(3), **Atod. 23 para. 51**; O.S. 2018/34, ergl. 3

Gwybodaeth Cychwyn

- I44** A. 141 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler a. 194(2)
- I45** A. 141 mewn grym ar 1.4.2018 gan O.S. 2018/33, ergl. 3

Dehongli

142 Dehongli Pennod 3

Yn y Bennod hon—

- mae cyfeiriad at roi dogfen i ACC yn cynnwys—
  - cyfeiriad at gyfleu gwybodaeth i ACC ar unrhyw ffurf ac mewn unrhyw fodd (boed drwy'r post, ffacs, e-bost, ffôn neu fel arall), a
  - cyfeiriad at wneud datganiad mewn dogfen;
- mae cyfeiriad at ddychwelyd ffurflen dreth neu at wneud unrhyw beth mewn perthynas â ffurflen dreth yn cynnwys cyfeiriad at ddiwygio ffurflen dreth neu at wneud unrhyw beth mewn perthynas â ffurflen dreth ddiwygiedig;
- mae cyfeiriad at golled yn cynnwys cyfeiriad at dâl, traul, diffyg ac unrhyw swm arall a all fod ar gael ar gyfer didyniad neu [^{F57}ryddhad], neu y gellir dibynnu arno er mwyn hawlio didyniad neu [^{F57}ryddhad];

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2017. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn. Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016, RHAN 5. (See end of Document for details)

(d) mae cyfeiriad at weithred yn cynnwys cyfeiriad at anweithred.

Diwygiadau Testunol

F57 Gair yn a. 142(c) wedi ei amnewid (1.4.2018) gan Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017 (anaw 1), a. 81(2)(3), **Atod. 23 para. 52**; O.S. 2018/34, ergl. 3

Gwybodaeth Cychwyn

I46 A. 142 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler a. 194(2)

I47 A. 142 mewn grym ar 1.4.2018 gan O.S. 2018/33, ergl. 3

PENNOD 4

COSBAU SY'N YMWNEUD Â CHADW COFNODION A THREFNIADAU TALU'N ÔL

*Cosb am fetu â chadw cofnodion mewn cysylltiad
â ffurflenni neu hawliadau treth a'u storio'n ddiogel*

143 Cosb am fetu â chadw cofnodion a'u storio'n ddiogel

- (1) Mae person sy'n methu â chydymffurfio ag adran 38 [^{F58}, 38A] neu 69 yn agored i gosb heb fod yn fwy na £3,000.
- (2) Ond nid oes unrhyw gosb i'w thalu os yw ACC yn fodlon bod unrhyw ffeithiau y mae'n rhesymol ofynnol ganddo iddynt gael eu profi, ac y byddai'r cofnodion wedi eu profi, yn cael eu profi gan dystiolaeth ddogfennol arall a ddarperir iddo.

Diwygiadau Testunol

F58 Gair yn a. 143(1) wedi ei fewnosod (1.4.2018) gan Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017 (anaw 1), a. 81(2)(3), **Atod. 23 para. 53**; O.S. 2018/34, ergl. 3

Addasiadau (ddim yn newid testun)

C2 Aau. 143-145 cymhwyswyd (1.4.2018) gan Rheoliadau Casglu a Rheoli Trethi (Trefniadau Talu'n Ôl) (Cymru) 2018 (O.S. 2018/88), rhlau. 1(2), **8(1)**

Gwybodaeth Cychwyn

I48 A. 143 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler a. 194(2)

I49 A. 143 mewn grym ar 1.4.2018 gan O.S. 2018/33, ergl. 3

144 Esgus rhesymol am fetu â chadw cofnodion a'u storio'n ddiogel

- (1) Os yw person sy'n methu â chydymffurfio ag adran 38 [^{F59}, 38A] neu 69 yn bodloni ACC neu (drwy apêl) y tribiwnlys bod esgus rhesymol am y methiant, nid oes unrhyw rywmedigaeth i gosb o dan adran 143 mewn perthynas â'r methiant.
- (2) At ddibenion is-adran (1)—
  - (a) nid yw prinder arian yn esgus rhesymol oni bai y gellir priodoli hynny i ddigwyddiadau sydd y tu hwnt i reolaeth y person;

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2017. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: *Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016, RHAN 5. (See end of Document for details)*

- (b) pan fo'r person yn dibynnu ar berson arall i wneud unrhyw beth, nid yw hynny'n esgus rhesymol oni bai bod y person cyntaf wedi cymryd gofal rhesymol i osgoi'r methiant;
- (c) os oedd gan y person esgus rhesymol am y methiant ond bod yr esgus wedi dod i ben, mae'r person i'w drin fel pe bai wedi parhau i fod â'r esgus os caiff y methiant ei gywiro heb oedi afresymol ar ôl i'r esgus ddod i ben.

Diwygiadau Testunol

F59 Gair yn a. 144(1) wedi ei fewnosod (1.4.2018) gan Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017 (anaw 1), a. 81(2)(3), **Atod. 23 para. 54**; O.S. 2018/34, ergl. 3

Addasiadau (ddim yn newid testun)

C2 Aau. 143-145 cymhwyswyd (1.4.2018) gan Rheoliadau Casglu a Rheoli Trethi (Trefniadau Talu'n Ôl) (Cymru) 2018 (O.S. 2018/88), rhlau. 1(2), **8(1)**

Gwybodaeth Cychwyn

I50 A. 144 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 194(2)**

I51 A. 144 mewn grym ar 1.4.2018 gan O.S. 2018/33, **ergl. 3**

145 Asesu cosbau o dan adran 143

- (1) Pan ddaw person yn agored i gosb o dan adran 143, rhaid i ACC—
  - (a) asesu'r gosb, a
  - (b) dyroddi hysbysiad i'r person o'r gosb a aseswyd.
- (2) Rhaid gwneud asesiad o gosb o dan adran 143 o fewn y cyfnod o 12 mis sy'n dechrau â'r diwrnod y daeth ACC i gredu yn gyntaf bod y person wedi methu â chydymffurfio ag adran 38 [F60, 38A] neu 69.

Diwygiadau Testunol

F60 Gair yn a. 145(2) wedi ei fewnosod (1.4.2018) gan Deddf Treth Trafodiadau Tir a Gwrthweithio Osgoi Trethi Datganoledig (Cymru) 2017 (anaw 1), a. 81(2)(3), **Atod. 23 para. 55**; O.S. 2018/34, ergl. 3

Addasiadau (ddim yn newid testun)

C2 Aau. 143-145 cymhwyswyd (1.4.2018) gan Rheoliadau Casglu a Rheoli Trethi (Trefniadau Talu'n Ôl) (Cymru) 2018 (O.S. 2018/88), rhlau. 1(2), **8(1)**

Gwybodaeth Cychwyn

I52 A. 145 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 194(2)**

I53 A. 145 mewn grym ar 1.4.2018 gan O.S. 2018/33, **ergl. 3**

*Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2017. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016, RHAN 5. (See end of Document for details)*

PENNOD 5

COSBAU SY’N YMWNEUD AG YMCHWILIADAU

VALID FROM 25/01/2018

Cosbau am fethu â chydymffurfio neu am rwystro

146 Cosb am fethu â chydymffurfio â hysbysiad gwybodaeth neu am rwystro

- (1) Mae'r adran hon yn gymwys i berson—
  - (a) sy'n methu â chydymffurfio â hysbysiad gwybodaeth,
  - (b) sy'n rhwystro ACC yn fwriadol yn ystod ymchwiliad, neu wrth iddo arfer pŵer, a gymeradwywyd gan y tribiwnlys o dan adran 108,
  - (c) sy'n rhwystro ACC yn fwriadol wrth iddo arfer ei bŵer o dan adran 113(3), neu
  - (d) sy'n methu â chydymffurfio o fewn cyfnod rhesymol â gofyniad o dan adran 113(5).
- (2) Mae'r person yn agored i gosb o £300.
- (3) Mae'r cyfeiriad at berson sy'n methu â chydymffurfio â hysbysiad gwybodaeth yn cynnwys person sy'n celu, yn difa, neu fel arall yn cael gwared â dogfen (neu sy'n trefnu i'w chelu, i'w difa neu i gael gwared arni) yn groes i adran 114 neu 115.

Gwybodaeth Cychwyn

I54 A. 146 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 194\(2\)](#)

147 Cosb ddiodyn ddyddiol am fethu â chydymffurfio â hysbysiad gwybodaeth neu am rwystro

- (1) Mae'r adran hon yn gymwys os yw'r methiant neu'r rhwystr a grybwyllir yn adran 146(1) yn parhau ar ôl y diwrnod y dyroddir hysbysiad am gosb o dan adran 153(1)
  - (a) mewn cysylltiad â'r methiant neu'r rhwystr.
- (2) Ond nid yw'r adran hon yn gymwys—
  - (a) os yw'r methiant yn gysylltiedig â hysbysiad cyswllt dyledwr, neu
  - (b) os yw penderfyniad sy'n ymwneud â'r gosb o dan adran 146 mewn cysylltiad â'r methiant neu'r rhwystr yn destun—
    - (i) adolygiad nad yw hysbysiad am ei gasgliadau wedi ei ddyroddi hyd yma, neu
    - (ii) apêl nad yw wedi ei dyfarnu'n derfynol neu ei thynnu'n ôl hyd yma.
- (3) Mae'r person yn agored i gosb bellach neu gosbau pellach heb fod yn fwy na £60 am bob diwrnod y mae'r methiant neu'r rhwystr yn parhau.

*Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2017. Mae'r fersiwn hon o'r hwn
 (hon) part yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
 Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys
 ar gyfer y Deddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016, RHAN 5. (See end of Document for details)*

Gwybodaeth Cychwyn

I55 A. 147 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 194(2)**

148 Effaith ymestyn y terfyn amser ar gyfer cydymffurfio

Ni chyfyd rhwymedigaeth i gosb o dan adran 146 neu 147 mewn cysylltiad â methiant person i wneud unrhyw beth yr oedd ofynnol ei wneud o fewn cyfnod cyfyngedig os gwnaeth y person hynny o fewn unrhyw gyfnod pellach (os o gwbl) a ganiatawyd gan ACC.

Gwybodaeth Cychwyn

I56 A. 148 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 194(2)**

149 Esgus rhesymol am fethu â chydymffurfio neu am rwystro

- (1) Nid oes rhwymedigaeth i gosb o dan adran 146 neu 147 os yw'r person yn bodloni ACC neu (drwy apêl) y tribiwnlys bod esgus rhesymol am y methiant neu am rwystro ACC.
- (2) At ddibenion yr adran hon—
  - (a) nid yw prinder arian yn esgus rhesymol oni bai y gellir priodoli hynny i ddigwyddiadau sydd y tu hwnt i reolaeth y person;
  - (b) pan fo'r person yn dibynnu ar berson arall i wneud unrhyw beth, nid yw hynny'n esgus rhesymol oni bai bod y person cyntaf wedi cymryd gofal rhesymol i osgoi'r methiant neu'r rhwystr;
  - (c) os oedd gan y person esgus rhesymol am y methiant neu'r rhwystr ond bod yr esgus wedi dod i ben, mae'r person i'w drin fel pe bai wedi parhau i fod â'r esgus os caiff y methiant ei gywiro, neu os daw'r rhwystr i ben, heb oedi afresymol ar ôl i'r esgus ddod i ben.

Gwybodaeth Cychwyn

I57 A. 149 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 194(2)**

Cosbau pellach am barhau i fethu â chydymffurfio neu am barhau i rwystro

VALID FROM 25/01/2018

150 Cosb ddiodyn ddyddiol uwch am fethu â chydymffurfio â hysbysiad gwybodaeth

- (1) Mae'r adran hon yn gymwys—
  - (a) os caiff cosb o dan adran 147 ei hasesu o dan adran 153 mewn cysylltiad â methiant person i gydymffurfio â hysbysiad trydydd parti anhysbys,

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2017. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016, RHAN 5. (See end of Document for details)

- (b) os yw'r methiant yn parhau am fwy na 30 o ddiwrnodau sy'n dechrau â'r diwrnod y dyroddwyd hysbysiad am y gosb, ac
  - (c) os dywedwyd wrth y person y gellir gwneud cais o dan yr adran hon i osod cosb ddyddiol uwch.
- (2) Caiff ACC wneud cais i'r tribiwnlys osod cosb ddyddiol uwch ar y person.
- (3) Ond ni chaiff ACC wneud cais o'r fath os yw penderfyniad mewn perthynas â chosb o dan adran 146 neu 147 mewn cysylltiad â'r methiant yn destun—
- (a) adolygiad nad yw hysbysiad am ei gasgliadau wedi ei ddyroddi hyd yma, neu
  - (b) apêl nad yw wedi ei dyfarnu'n derfynol neu ei thynnu'n ôl hyd yma.
- (4) Os yw'r tribiwnlys yn penderfynu y dylid gosod cosb ddyddiol uwch, yna ar gyfer pob diwrnod cymwys y mae'r methiant yn parhau—
- (a) nid yw'r person yn agored i gosb o dan adran 147 am y methiant, a
  - (b) mae'r person yn agored yn hytrach i gosb o dan yr adran hon o swm a bennir gan y tribiwnlys.
- (5) Ni chaiff y tribiwnlys bennu swm sy'n uwch na £1,000 ar gyfer pob diwrnod cymwys.
- (6) Wrth bennu'r swm rhaid i'r tribiwnlys roi sylw i—
- (a) cost debygol cydymffurfio â'r hysbysiad i'r person,
  - (b) unrhyw fuddiannau i'r person o beidio â chydymffurfio â'r hysbysiad, ac
  - (c) unrhyw fuddiannau i unrhyw un arall sy'n deillio o'r ffaith nad yw'r person wedi cydymffurfio.
- (7) Os daw person yn agored i gosb o dan yr adran hon, rhaid i ACC ddyroddi hysbysiad sy'n nodi'r ffaith honno i'r person.
- (8) Rhaid i'r hysbysiad ddatgan y diwrnod cyntaf y bydd y gosb uwch yn gymwys.
- (9) Mae'r diwrnod hwnnw ac unrhyw ddiwrnod dilynol y mae'r methiant yn parhau yn "ddiwrnod cymwys" at ddibenion yr adran hon ac adran 153(4).

Gwybodaeth Cychwyn

I58 A. 150 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 194\(2\)](#)

151 Cosb gysylltiedig â threth am fetu â chydymffurfio â hysbysiad gwybodaeth neu am rwystro

- (1) Mae'r adran hon yn gymwys pan fo—
- (a) person yn dod yn agored i gosb o dan adran 146,
  - (b) y methiant neu'r rhwystr yn parhau ar ôl y diwrnod y dyroddir hysbysiad am gosb o dan adran 153(1)(b) mewn cysylltiad â'r gosb,
  - (c) ACC â rheswm i gredu bod swm y dreth ddatganoledig y mae'r person wedi ei dalu, neu y mae'n debygol o'i dalu, yn sylweddol is na'r hyn y byddai wedi bod fel arall o ganlyniad i'r methiant neu'r rhwystr,
  - (d) cyn diwedd y cyfnod o 12 mis sy'n dechrau â'r dyddiad perthnasol, ACC yn gwneud cais i'r Uwch Dribiwnlys i gosb ychwanegol gael ei gosod ar y person (gweler is-adran (6)) ac yn rhoi hysbysiad am y cais i'r person, ac

*Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2017. Mae'r fersiwn hon o'r hwn
 (hon) part yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
 Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys
 ar gyfer y Deddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016, RHAN 5. (See end of Document for details)*

- (e) yr Uwch Dribiwnlys yn penderfynu ei bod yn briodol gosod cosb ychwanegol.
- (2) Mae'r person yn agored i gosb o swm a bennir gan yr Uwch Dribiwnlys.
- (3) Wrth bennu'r swm, rhaid i'r Uwch Dribiwnlys roi sylw i swm y dreth ddatganoledig nad yw'r person wedi ei dalu, neu nad yw'n debygol o'i dalu.
- (4) Mae unrhyw gosb o dan yr adran hon yn ychwanegol at y gosb neu'r cosbau o dan adran 146 neu 147.
- (5) Yn is-adran (1)(d), ystyr y “dyddiad perthnasol” yw—
- (a) mewn achos sy'n ymwneud â hysbysiad gwybodaeth y caiff person apelio yn ei erbyn, y diweddaraf o'r canlynol—
- (i) y diwrnod y daeth y person yn agored i'r gosb o dan adran 146,
- (ii) os na wneir apêl yn erbyn yr hysbysiad gwybodaeth, diwedd y cyfnod y gellid bod wedi gwneud apêl o'r fath, a
- (iii) os gwneir apêl o'r fath, y diwrnod y caiff yr apêl ei dyfarnu'n derfynol neu ei thynnu'n ôl, a
- (b) mewn unrhyw achos arall, y diwrnod y daeth y person yn agored i'r gosb o dan adran 146.
- (6) Ni chaiff ACC wneud cais o'r math a grybwyllir yn is-adran (1)(d) os yw penderfyniad sy'n ymwneud â chosb o dan adran 146, 147 neu 150 mewn cysylltiad â'r methiant neu'r rhwystr yn destun—
- (a) adolygiad nad yw hysbysiad am ei gasgliadau wedi ei ddyroddi hyd yma, neu
- (b) apêl nad yw wedi ei dyfarnu'n derfynol neu ei thynnu'n ôl hyd yma.

VALID FROM 25/01/2018

Cosb am wybodaeth neu ddogfennau anghywir

152 Cosb am wybodaeth neu ddogfennau anghywir

- (1) Mae'r adran hon yn gymwys—
- (a) os yw person yn darparu gwybodaeth anghywir, neu'n cyflwyno dogfen sy'n cynnwys anghywirdeb, wrth gydymffurfio â hysbysiad gwybodaeth heblaw hysbysiad cyswllt dyledwr, a
- (b) os bodlonir amod 1, 2 neu 3.
- (2) Amod 1 yw bod yr anghywirdeb—
- (a) yn fwriadol, neu
- (b) yn deillio o fethiant ar ran y person i gymryd gofal rhesymol.
- (3) Amod 2 yw bod y person yn gwybod am yr anghywirdeb ar yr adeg y darperir yr wybodaeth neu y cyflwynir y ddogfen ond nad yw'n hysbysu ACC ar y pryd.
- (4) Amod 3 yw bod y person—
- (a) yn darganfod yr anghywirdeb yn ddiweddarach, a
- (b) yn methu â chymryd camau rhesymol i hysbysu ACC.
- (5) Mae'r person yn agored i gosb heb fod yn fwy na £3,000.

*Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2017. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016, RHAN 5. (See end of Document for details)*

- (6) Pan fo'r wybodaeth neu'r ddogfen yn cynnwys mwy nag un anghywirdeb y bodlonir amod 1, 2 neu 3 mewn cysylltiad â hwy, mae cosb yn daladwy am bob anghywirdeb o'r fath.

Gwybodaeth Cychwyn

I60 A. 152 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 194\(2\)](#)

VALID FROM 25/01/2018

Cosbau o dan Bennod 5: cyffredinol

153 Asesu cosbau o dan Bennod 5

- (1) Pan ddaw person yn agored i gosb o dan y Bennod hon, rhaid i ACC—
- asesu'r gosb, a
  - dyroddi hysbysiad i'r person o'r gosb a aseswyd.
- (2) Rhaid gwneud asesiad o gosb o dan adran 146 neu 147 o fewn y cyfnod o 12 mis sy'n dechrau â'r diwrnod y daeth y person yn agored i'r gosb.
- (3) Ond mewn achos sy'n ymwneud â hysbysiad gwybodaeth y caiff person apelio yn ei erbyn, rhaid gwneud asesiad o gosb o dan adran 146 neu 147 o fewn y cyfnod o 12 mis sy'n dechrau â'r diweddaraf o'r canlynol—
- y diwrnod y daeth y person yn agored i'r gosb,
  - os na wneir apêl yn erbyn yr hysbysiad, diwedd y cyfnod y gellid bod wedi gwneud apêl o'r fath, ac
  - os gwneir apêl o'r fath, y diwrnod y caiff yr apêl ei dyfarnu'n derfynol neu ei thynnu'n ôl.
- (4) Rhaid gwneud asesiad o gosbau o dan adran 150—
- ar ddiwedd y cyfnod o 7 niwrnod sy'n dechrau â'r diwrnod cymwys cyntaf, a
  - ar ddiwedd pob cyfnod dilynol o 7 niwrnod sy'n cynnwys diwrnod cymwys.
- (5) Rhaid gwneud asesiad o gosb o dan adran 151 o fewn y cyfnod o 12 mis sy'n dechrau â'r diwrnod y penderfynodd yr Uwch Dribiwnlys ei bod yn briodol gosod y gosb.
- (6) Rhaid gwneud asesiad o gosb o dan adran 152—
- o fewn y cyfnod o 12 mis sy'n dechrau â'r diwrnod y daeth yr anghywirdeb i sylw ACC yn gyntaf, a
  - o fewn y cyfnod o 6 mlynedd sy'n dechrau â'r diwrnod y daeth y person yn agored i'r gosb.

Gwybodaeth Cychwyn

I61 A. 153 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 194\(2\)](#)

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2017. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: *Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016, RHAN 5. (See end of Document for details)*

PENNOD 6

TALU COSBAU

154 Talu cosbau

Rhaid talu cosb o dan y Rhan hon cyn diwedd y cyfnod o 30 o ddiwrnodau sy'n dechrau â'r diwrnod y dyroddwyd hysbysiad am y gosb (ond gweler adran 182).

PENNOD 7

ATODOL

VALID FROM 25/01/2018

155 Gwahardd cosbi ddwywaith

Nid yw person yn agored i gosb o dan y Ddeddf hon mewn cysylltiad ag unrhyw beth os yw'r person wedi ei gollfarnu o drosedd mewn perthynas â hynny.

Gwybodaeth Cychwyn

I63 A. 155 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 194](#)

156 Pŵer i wneud rheoliadau ynghylch cosbau

- (1) Caiff Gweinidogion Cymru drwy reoliadau wneud darpariaeth (neu ddarpariaeth bellach) ynghylch—
  - (a) symiau cosbau o dan y Rhan hon;
  - (b) y weithdrefn ar gyfer asesu cosbau o dan y Rhan hon.
- (2) Caiff rheoliadau o dan yr adran hon addasu unrhyw ddeddfiad (gan gynnwys y Ddeddf hon).
- (3) Ni chaiff rheoliadau o dan y Ddeddf hon fod yn gymwys—
  - (a) i fethiant sy'n dechrau cyn y diwrnod y daw'r rheoliadau i rym, neu
  - (b) i anghywirdeb mewn unrhyw wybodaeth neu ddogfen a ddarparwyd i ACC cyn y diwrnod hwnnw.

Statws

Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 18/10/2017. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) part yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.

Newidiadau i ddeddfwriaeth:

Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Casglu a Rheoli Trethi (Cymru) 2016, RHAN 5.